

[Jens Thoft]

talje, nemlig Folketingets sprog og tiltaleformer.

Jeg er altså træt af, at jeg skal iføre mig en sproglig parlamentsparyk, hver gang jeg skal på denne talerstol, og jeg tror, at når formanden i den forrige debat tillod mig at bruge et folkeligt udtryk for småfolk – jeg sagde »fattigrøve« og blev ikke irettesat – så skyldes det, at formanden overhørte det eller ikke var opmærksom, mens jeg sagde det. Men jeg synes, at den slags folkelige udtryk bør være tilladt fra Folketingets talerstol.

Jeg har bemærket, at skoleklasser, som besøger Folketinget, altid bagefter, når vi har møde, siger: Hvorfor taler I så underligt? Hvorfor er I så skabagtige? Tror I, I bliver noget mere ved at stå og skabe jer på den åndssvage måde, som I gør det?

Det eneste, jeg kan sige som menigt medlem, er: Jamen sådan er jeg retledt af formanden til at tale, og hvis jeg ikke omtaler formanden og ministrene i tredje person og siger »fru Lilli Gyldenkilde« til min gode ven Lilli Gyldenkilde, så er jeg ude af stand til at gennemføre min tale, for så bliver jeg idelig afbrudt.

Jeg synes, ungerne har ret. Jeg synes, det er et levn fra mine forældres ungdom, når vi ikke må tiltale medlemmerne og ministrene direkte, men at det skal ske indirekte og ved tilføjelse af »hr.« eller »fru«. Direkte tiltale burde, sådan som det er sædvanligt uden for disse tykke mure, være tilladt. Det praktiseres i mange kommunalbestyrelser, og det praktiseres i mange amtsråd, uden at der går skår i debattens saglighed af den grund – altså af den grund. Det praktiseres også i alle virksomheder, måske med undtagelse af A. P. Møller, og jeg synes, det er et levn fra yngre stenalder, som for længst burde være henvist til den afdeling i Nationalmuseet, som har med den slags at gøre.

Jeg synes ikke, der er nogen som helst saglig grund til, at folketingsmedlemmerne i kraft af disse forældede regler skal fjerne sig fra det tungemål, som befolkningen i øvrigt anvender, og som vi også anvender uden for disse mure.

Den værste konsekvens af denne – sådan ser jeg det – utålelige form er, at vi slæber disse forældede former med, når vi er uden for huset. Jeg kan tit tage mig selv i at omtale en politisk modstander i en paneldebat ved »hr.« eller »fru« og med efternavn, og folk nede i salen sidder og tænker: Han er da ikke rigtig klog!

Jeg kan tage mig selv i at omtale minister dit eller dat i tredje person, fordi det er den form, vi har fået indøvet herinde.

Jeg synes altså, at befolkningen har ret, når den undrer sig over det, den opfatter som krukkeri. Jeg synes, det er krukkeri, og jeg synes, at vi sprogligt set burde aflægge parlamentsparykken.

Jeg kan huske de første par dage, efter at Fælles Kurs var blevet medlem herinde. Det var på sin vis – med de synspunkter, jeg har – rart. Partiet havde jo i forvejen kritiseret sprogbrugen, og der var rimelig meget panik, og alting var tilladt, stort set; men det varede kun 14 dage, så var præsidiets enig om retningslinjerne, og så blev Fælles Kurs stokket på plads. Selv om de havde lovet at gøre noget ved sproget, skete der jo ikke noget.

Jeg vil gerne understrege, at med disse bemærkninger har jeg ikke lagt afstand til, at der sker fremskridt, og jeg har også bemærket, at der sker visse fremskridt i tiltaleformerne. Jeg har kun givet udtryk for min meget personlige, men alvorlige frustration over, at jeg her inden for murene tvinges til at tale et sprog, som er mig inderlig fremmedartet og byder mig imod.

Jeg vil gerne understrege, at jeg ikke er tilhænger af kaos og utugtig tale, men jeg ser altså ikke nogen som helst saglig grund til, at direkte tiltale, daglig tiltale og brug af dagligsproget ikke er muligt herinde i Folketinget.

Arne Melchior (CD):

Hvad angår den indirekte tiltale, har jeg allerede i mit forrige indlæg erklæret mig enig med hr. Jens Thoft i, at vi kan undvære dette »hr.« og »fru«. Så langt, så godt. Jeg har været med til i store virksomheder for en snes år siden at indføre du-formen, og det gik ikke ud over respekten. Så langt er jeg enig.

Når jeg alligevel tager ordet her, er det, fordi hr. Jens Thoft benyttede lejligheden til en gang til i samme folketingsmøde at få sagt det hersens ord, som han slap godt om ved under et tidligere dagsordenspunkt. Vi diskuterer jo ikke med formanden, men når vi nu har forretningsordenen til behandling, kan jeg godt sige, at jeg mener, at det var at gå for vidt. Jeg mener, at det i og for sig var eksemplet på, at der skal være et vist parlamentsprog. Det er jo ikke korrekt at sige, at vi skal tale ens altid og alle steder; det gør man vel ikke.